

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2024

Chișinău

Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru ratificarea Contractului de finanțare dintre Republica Moldova și Banca Europeană de Investiții în vederea implementării Proiectului „Programul de dezvoltare a pădurilor din Moldova”, semnat la Chișinău la 17 septembrie 2024

În temeiul art. 25 din Legea nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 397-399, art. 704), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru ratificarea Contractului de finanțare dintre Republica Moldova și Banca Europeană de Investiții în vederea implementării Proiectului „Programul de dezvoltare a pădurilor din Moldova”, semnat la Chișinău la 17 septembrie 2024.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Ministrul finanțelor

Victoria Belous

Ministrul mediului

Sergiu Lazarencu

LEGE
pentru ratificarea Contractului de finanțare dintre Republica Moldova
și Banca Europeană de Investiții în vederea implementării Proiectului
„Programul de dezvoltare a pădurilor din Moldova”,
semnat la Chișinău la 17 septembrie 2024

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. 1. – Se ratifică Contractul de finanțare dintre Republica Moldova și Banca Europeană de Investiții în vederea implementării Proiectului „Programul de dezvoltare a pădurilor din Moldova”, semnat la Chișinău la 17 septembrie 2024.

Art. 2. – Ministerul Mediului va notifica Băncii Europene de Investiții ratificarea Contractului de finanțare menționat.

Art. 3. – Prin derogare de la prevederile Codului fiscal nr. 1163/1997, ale Codului vamal al Republicii Moldova nr. 95/2021, ale Legii nr. 172/2014 privind aprobarea Nomenclurii combinate a mărfurilor și ale Legii nr. 1540/1998 privind plata pentru poluarea mediului, importul de mărfuri și/sau servicii destinate implementării Contractului de finanțare dintre Republica Moldova și Banca Europeană de Investiții în vederea implementării Proiectului „Programul de dezvoltare a pădurilor din Moldova” se scutește de TVA fără drept de deducere, de accize, de taxa vamală și de taxa pentru mărfurile care, în procesul utilizării, cauzează poluarea mediului.

Art. 4. – Livrările de mărfuri și/sau servicii destinate implementării Contractului de finanțare menționat se scutesc de TVA cu drept de deducere, de accize și de taxa pentru mărfurile care, în procesul utilizării, cauzează poluarea mediului.

Art. 5. – Guvernul va întreprinde măsurile necesare pentru realizarea prevederilor Contractului de finanțare menționat.

Art. 6. – Prin derogare de la prevederile art. 56 alin. (2) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Argumentarea oportunității aprobării proiectului de lege pentru ratificarea Contractului de finanțare dintre Republica Moldova și Banca Europeană de Investiții în vederea implementării Proiectului „Programul de Dezvoltare a Pădurilor din Moldova” semnat la Chișinău la 17 septembrie 2024

A. Descrierea contractului de împrumut de stat extern

1. Informații generale: Urmare a aprobării Hotărârii de Guvern nr. 625 la data de 11.09.2024 cu privire la aprobarea semnării Contractului de finanțare dintre Republica Moldova și Banca Europeană de Investiții în vederea implementării Proiectului „Programul de dezvoltare a pădurilor din Moldova” la data de 17 septembrie 2024, în cadrul Platformei de Parteneriat pentru Moldova a fost semnat contractul de împrumut între Republica Moldova și Banca Europeană de Investiții în sumă de 200,0 mil. EUR.

Proiectul respectiv este elaborat în contextul asigurării implementării Programului național de extindere și reabilitare a pădurilor pentru perioada 2023-2032 (PNERP) aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 55/2023. Contractul de finanțare semnat constituie un contract interstatal. Contractul de finanțare în cauză este constituit din 12 articole care conțin clauze privind condițiile financiare ale împrumutului, angajamentele care și le asumă părțile contractante etc.

2. Informații privind conținutul contractului: Contractul de finanțare dintre Republica Moldova și Banca Europeană de Investiții conține clauze privind termeni și condiții standard, finanțarea pe bază de grant, executarea proiectului, angajamentele financiare și operaționale, suspendarea și anularea, rambursarea, caracterul executoriu, soluționarea litigiilor, intrarea în vigoare, încetarea contractului.

Scopul contractului este finanțarea pe bază de împrumut oferit de Banca Europeană de Investiții a Proiectului „Programul de Dezvoltare a Pădurilor din Moldova”. Programul va sprijini investițiile pentru îmbunătățirea guvernantei și a cadrului de reglementare în domeniul forestier, consolidarea capacităților instituționale și tehnice, consolidarea capacității de producție a materialului forestier de reproducere și împădurirea, refacerea și reabilitarea a aproximativ 63 200 ha de terenuri și păduri degradate sau circa 44% din obiectivul PNERP. Operațiunea va include, de asemenea, investiții în infrastructura, echipamentele și instrumentele necesare pentru asigurarea gestionării durabile a pădurilor din Moldova.

Proiectul urmărește să îmbunătățească sănătatea și creșterea pădurilor și să consolideze reziliența ecosistemelor forestiere. Aceasta promovează dezvoltarea aprovizionării locale cu produse forestiere durabile și servicii ecosistemice prin promovarea practicilor de gestionare durabilă a pădurilor. Proiectul va fi implementat în diferite regiuni ale Republicii Moldova.

Programul de Dezvoltare a Pădurilor din Moldova este structurat în trei componente majore cu șapte subcomponente.

Componente	Subcomponente	Costul investiției (milioane EUR)	Costul eligibil (în milioane EUR)	Partea eligibilă a BEI (%)
I. Guvernare, consolidarea capacităților și avansarea tehnologică	1. Modernizarea guvernănei forestiere, fortificarea capacităților instituționale, amendarea cadrului de reglementare.	22.7	22.7	100%
	2. Întărirea capacității de producție a materialului forestier de reproducere.	23.3	23.3	100%
	3. Dezvoltarea infrastructurii forestiere și a pieței lemnului	79.1	79.1	100%
II. Extinderea pădurii și restaurarea peisajului (63 200 ha)	4. Extinderea pădurilor pe terenuri degradate, zone riverane și alte terenuri neagricole	189.4	126,9	67%
	5. Reabilitarea pădurilor degradate și necorespunzătoare	81,8	37.8	46%
III. Sistem integrat de management al proiectelor și raportare	6. Sistem integrat de management și raportare a proiectelor.	6.8	6.8	100%
	7. Asistență tehnică (UIP, IE, beneficiari)	7.6	7.6	100%
Costul de bază total (milioane EUR)		410.8	303.2	74%
<i>Contingente de preț 6% (M EUR)</i>		24.6	24.6	100%
COSTUL TOTAL AL INVESTIȚIILOR ÎN PROIECT (PIC) – M EUR		435.4	327.8	75%

Perioada de implementare a proiectului este planificată pentru anii 2024-2028.

Faza I (2024-2025): realizarea investițiilor selectate în principal în cadrul componentelor I și III și Faza II (2026-2028): realizarea de investiții în cadrul componentelor I, II și III.

Perioada împrumutului este de maxim 30 ani, inclusiv perioada de grație de până la 8 ani.

B. Analiza de impact

Aspectul politic, cultural și social: Contractul de finanțare, nu contravine politicii interne și externe promovate de Republica Moldova. Investițiile în acțiunile de împădurire și modernizare a sectorului forestier național vor aduce aport la reziliența climatică pe termen lung, ce constituie un scop comun al tuturor statelor și va aduce beneficii întregii regiuni și nu doar Republicii Moldova. Activitatea respectivă corespunde angajamentelor internaționale asumate de Republica Moldova în domeniul protecției mediului (Acordul de la Paris, 2015; Acordul de la Glasgow, 2022 etc.).

3. Aspectul economic și de mediu: Contractul de finanțare nu conține prevederi care ar avea repercusiuni negative asupra economiei și mediului Republicii Moldova, dar din contra va finanța necesitățile Republicii Moldova privind protecția mediului prin plantarea și reabilitarea a unei suprafețe cumulative de 63200 ha. Printre rezultatele importante se menționează că pădurile noi create și reabilite (63200 ha) vor genera în următorii 30 de ani reduceri în cantitate de circa 12 milioane tone de dioxid de carbon (CO₂). Conform situației curente pe piața creditelor de carbon valoarea estimativă a reducerilor respective constituie circa 180 milioane dolari SUA. Un alt element important în cadrul proiectului îl reprezintă consolidarea infrastructurii forestiere pentru exploatarea forestiere, transport material lemnos și depozite forestiere, precum și a drumurilor forestiere. Aceasta va facilita accesul populației la produse lemnoase recoltate în procesul de management durabil al pădurilor. În același timp, implementarea acțiunilor respective va contribui la diminuarea decisivă a diferitor categorii de prejudicii aduse pădurilor prin starea precară a dotării tehnice curente la exploatarea forestiere, transport, accesul liber al populației în păduri etc.

Concomitent, proiectul va avea o contribuție importantă la eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context – crearea de noi locuri de muncă, prioritar în zonele rurale, în procesul de împădurire și îngrijire a culturilor silvice (estimativ – 9,5 mii de locuri de muncă permanente sau temporare).

4. Aspectul normativ: Contractul de finanțare în cauză este compatibil cu instrumentele internaționale la care Republica Moldova este parte, precum și cu prevederile Constituției Republicii Moldova, Carta ONU, legislația Uniunii Europene. Încheierea acestuia nu implică adoptarea și/sau modificarea legislației în vigoare.

5. Aspectul instituțional și organizatoric. Realizării prevederilor prezentului contract de finanțare nu necesită întreprinderea măsurilor suplimentare privind înființarea unor instituții noi sau reorganizarea celor existente. Banca Europeană de Investiții și Ministerul Mediului au preconizat constituirea unei unități de implementare dedicate proiectului dat (UIP) în cadrul unei instituții deja existente (Oficiul Național de Implementare a Proiectelor de Mediu). UIP va include specialiști de înaltă calificare, care vor fi recrutați prin competitivitate pe plan național și chiar regional. Din partea Republicii Moldova contractul a fost semnat de către Ministerul Finanțelor și Ministerul Mediului în calitate de împrumutat și I.P. Oficiul Național de Implementare a Proiectelor de Mediu în calitate de promotor, care va implementa proiectul prin intermediul unității de implementare și este responsabil de implementarea acestui contract.

6. Aspectul financiar: Contractul de finanțare ce urmează a fi încheiat între Republica Moldova și Banca Europeană de Investiții prevede contractarea unui împrumut în sumă de 200,0 mil. EUR. Costul total al proiectului estimat este de 435 milioane de euro, dintre care: 200 milioane de euro credit de la BEI, 40 milioane de euro împrumut de la Agenția Franceză de Dezvoltare, 75 milioane de euro fonduri proprii „in kind” ceia ce reprezintă aportul Întreprinderilor Silvice prin lucrări de reabilitare a fondului forestier de stat, și 120 milioane de euro alte surse care urmează a fi identificate de Ministerul Mediului (alte proiect, granturi, precum programul

LIFE). BEI va plăti creditul în maximum 20 (douăzeci) de tranșe. Valoarea fiecărei tranșe este de minim 10 000 000,00 EUR (zece milioane de euro) sau (dacă este mai mică) întregul sold neutilizat al creditului.

Perioada împrumutului este de maxim 30 ani, inclusiv perioada de grație de până la 8 ani. Rata dobânzii va fi o Rată fixă: 3,373% și o Rată variabilă: EURIBOR 6 luni + 65,4 bps. Rata dobânzii se va alege pentru fiecare tranșă în parte între rata fixă și rata flotantă a dobânzii.

7. Aspectul temporar:

Contractul de finanțare a fost semnat la data de 17 septembrie 2024 în cadrul evenimentului „Platforma de Parteneriat pentru Moldova” între Republica Moldova și Banca Europeană de Investiții în vederea realizării Proiectului „Programul de Dezvoltare a Pădurilor din Moldova” a fost.

Prezentul contract va intra în vigoare la data specificată într-o scrisoare remisă din partea băncii către împrumutat, care va confirma inclusiv că banca a primit dovada că prezentul contract a fost ratificat în mod corespunzător de Parlamentul Republicii Moldova în conformitate cu legile aplicabile ale Republicii Moldova și opinia juridică al ministerului justiției al Republicii Moldova menționată la articolul 1.4.B litera (b) în formă și substanță satisfăcătoare băncii.

Principiile care stau la baza sprijinului acordat de bancă pentru punerea în aplicare a programului de investiții sunt:

- o guvernanta și un cadru de reglementare consolidate în domeniul forestier, aliniat la cadrul de politică al UE;
- consolidarea capacităților instituționale și tehnice ale părților interesate din sectorul forestier public și privat;
- alinierea la principiile gestionării durabile a pădurilor, inclusiv prin promovarea speciilor predominant indigene, menținerea ecosistemelor forestiere naturale, gestionarea judicioasă a speciilor cu potențial de reziliență climatică;
- garantarea permanenței ecosistemelor forestiere și conservarea biodiversității (păduri și habitate), indiferent de tipul de proprietate asupra pădurilor/terenurilor;
- asigurarea implicării părților interesate și atragerea publicului către ecologizare și educația în domeniul mediului.

Investițiile eligibile pentru finanțarea în temeiul prezentului contract trebuie să:

- respecte criteriile tehnico-economice, sociale și de mediu ale băncii;
- să se bazeze pe planuri de împădurire și de gestionare a pădurilor valabile care sunt disponibile pe întreaga durată a proiectului. Aceste documente trebuie să conțină în mod explicit o secțiune care să descrie modul în care părțile interesate relevante au fost consultate și la ce acord general s-a ajuns care este probabil să fie adoptat înainte de sfârșitul perioadei de punere în aplicare a subproiectului,
- în cazul punerii în aplicare a activităților proiectului (de exemplu, pepiniere, împădurire, reabilitare) cu alte instituții/companii publice sau private sau parteneriate public-privat-comunitare (de exemplu, cu asociații), urmează a se pune la dispoziție un memorandum de înțelegere care detaliază rolurile și responsabilitățile diferiților parteneri;

- să se înființează o bază de date GIS a tuturor domeniilor de proiect finanțate prin împrumut, care va fi actualizată periodic pe întreaga durată a proiectului;
- să se elaboreze strategie de sensibilizare cu privire la mediu;
- subproiectele eligibile trebuie să fie viabile din punct de vedere economic, BEI va furniza o metodologie și o procedură pentru determinarea solidității economice a proiectului în conformitate cu standardele sale, inclusiv luarea în considerare a serviciilor nemonetare prestate de proiecte.

Termenul minim de rambursare este de 4 ani, termen de rambursare maxim este de 30 de ani (include și 8 ani perioada de grație), ce include (reflectă) aprobarea Consiliului de administrație al BEI, proporțională cu durata de viață economică a proiectului. La fiecare plată (tranză), Împrumutatul poate alege între rata/e fixă/e sau variabilă/e.

Pe parcursul perioadei de implementare a proiectului de două ori pe an urmează a fi prezentat Raport privind progresele înregistrate de proiect.

C. Rezultatele negocierilor

Negocierile asupra proiectului Contractului de finanțare dintre Republica Moldova și Banca Europeană de Investiții în vederea realizării Proiectului „Programul de Dezvoltare a Pădurilor din Moldova”, au avut loc în data de 29 august 2024 la sediul Ministerului Mediului și în format online la data de 03 august 2024.

Negocierile s-au desfășurat în limba română, conducător al delegației de negociatori fiind doamna Aliona Rusnac, Secretar de stat, Ministerul Mediului.

În cadrul negocierilor au fost discutate aspectele esențiale ale contractului, precum și au fost efectuate modificări de ordin tehnic, de redactare și de concretizare a anumitor aspecte care au fost specificate în procesul verbal al negocierilor.

D. Analiza oportunității ratificării

Contractul de finanțare dintre Republica Moldova și Banca Europeană de Investiții în vederea realizării Proiectului „Programul de Dezvoltare a Pădurilor din Moldova” a fost semnat la data de 17 septembrie 2024 în cadrul evenimentului „Platforma de Parteneriat pentru Moldova”. Din partea Republicii Moldova contractul a fost semnat de către Ministrul Finanțelor, Ministrul Mediului și Directorul I.P. Oficiul Național de Implementare a Proiectelor de Mediu. Contractul de finanțare a fost semnat în limba engleză, aceasta fiind de referință.

Luând în considerație faptul că contractul de finanțare intră în vigoare după ratificare de către Parlamentul Republicii Moldova, este necesar ratificarea Contractului de finanțare dintre Republica Moldova și Banca Europeană de Investiții în vederea implementării Proiectului „Programul de Dezvoltare a Pădurilor din Moldova” între în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial.

Secretar de Stat

Grigore STRATULAT